

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
 Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.
 Egyes számok kaphatók: Rötter I., Weisz H. és Krausz V. tözsdejében.

Korteszvilág.

A jövő nem tud elszakadni a múlttól. A sötét árnyék ott kullog az újnak nevezett rendszer nyomában. Az új választási törvény életbe lépett, de gyakorlatba nem.

Hogyan is tudtuk mi azt elképzelni, hogy a léleknek és becsületnek vására után elkövetkezik az idő, a mikor a politikai jellem fog kialakulni, a mely érzi, hogy az állam nagy gőpezetében egy fontos részecske, az ő működésére szükség van az egésznek, hogy a boldogulás útját nyugodtan előkészíthessék.

Nagyot családunk, nem mondjuk, hogy a régi rendszer uralkodik teljesen. Nem egészen, mert akkor megverték a dobát és a piacon licitáltak a szavazók bőrre, azé lett, a ki legtöbbet ígért érte, az győzött, a ki jobban megrémítette a másikat, a ki ügyesebben, hatásosabban tudta szorítani azt a bizonyos csavart, a melynek a fogantyúját kezébe adták.

Ma más kiadásban megy minden. Az ügyesség, a furfang játsza a főszerepet. Olyan nyilvánvaló hülyeséget, mint Gajári Géza a váci választókerületben elkövetett, csak eszeveszett ember követ el, mert magával vinni a pálinkás hordót s biztatni az atyafiakat, hogy:

— Hoztam ám egy kis jó pálinkát — nem mindenki képes megtenni.

Azt sem mindenki teszi meg, a mire

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

A rokonok.

Buck Ella néhány hónap óta időzött már a fővárosban. Valami irnoki állást szeretett volna elnyerni. Fekete, göndör fűrtökbe takart fejcskéjét minduntalan ide-oda forgatta és élénk szemével mindent látni akart. Külsője, temperamentumos viselkedése elárulta, hogy nem igen illenék be valamelyik iroda nyomasztó légkörébe.

Ma különösen virgoncz és jókedvű volt. Egyik ismerősétől ugyanis megtudta, hogy Bentzelius ezredes és felesége megérkezett a fővárosba.

Az ezredes feleségét nagyon jól ismerte, hiszen édes anyjának unokahuga volt. Egy nyáron pedig, a mikor Ella még csak nyolc esztendő volt, ott nyaralt náluk, a szép virágos-keres kis házikóban. Nemsokára aztán férjhez ment az unokanénje és azóta nem igen hallott róla többet. A csöndes nyári esteken azonban, a mikor kint ültek a nyitott tornácra, sokszor emlegették.

Ella tehát azt hitte, hogy mulasztást követ el, ha nem látogatja meg unokanénjét a szállóban.

Szentül meg volt győződve, hogy az ezredesné végtelenül fog örülni, ha annyi év után ismét viszontlátja. Hiszen nemcsak rokona, de édes anyjának legjobb leánykori barátjáné is volt! Nem-e játszadozott vele ő is és nem-e dédelgette még jobban, mint anyja?

Rosenberg ur Németújváron vetemedett, hogy báncákat nyomatott az éhesek számára.

Ma azon versenyeznek, hogy mindent elkövesse, a mit a múltban megtertek, csakhogy a módját is megcsinálják, a mely a kibuvót nyitva hagyja számukra.

Nem etetnek-e, nem itatnak-e Fejérvárott? Nem halljuk innen is onnan is, hogy ezt, vagy azt megvesztegették. De négy szemközt, hogy senki bizonyítékkal elő ne állhasson.

Az arácmási kerületben már nyitásban csingálják. Hogy Kollárt a főispán felöltjének nevezik: az semmi, egyszerű kortesfogás, sőt mulatságos dolog, hogy olyan emberek, a kiknek épenséggel nincs okuk bizonyos barátsággal dicsekedni, szélteben-hosszaban azzal parádézni. Hanem, hogy aratógazdai állásokat ígérnek, a földhözragadt szegény munkásnépet fenyegetik, hogy elveszik a kenyereit, kidobják a szolgálatból még a gyerekeit. Eszközül használnák a fenyegetést, hogy a Duna ágát másfelé vezetik s egy csomó ember kenyér nélkül marad. Etetés-ítás éjjelen kereszttül. Ez mind olyan dolog, hogy meg is történik, a hatást, a megfélemlítést is könnyen eléri, be is váltható, de a ki kiadta, vigyáz arra, hogy ne tanuk előtt, ne első kézből, hanem úgy történjék, hogy Istenen kívül senki ne tudjon róla.

A bodajki kerület kormányparti je-

Az ezredesné arcán meglátszottak az utolsó tíz évnek nyomai. Beteges, gyöngye asszonyka volt és alig emlékezett vissza arra a barátságos kis falusi házikóra.

Ella zavarában már-már távozni készült, a mikor benyitott az ezredes és látva, hogy felesége egy idegen leánnyal beszél, vissza akart vonulni.

De az ezredesné intett neki, hogy maradjon.

— Ez Bruck Ella kisasszony. Nem ismered? Gondolkozzál csak, majd talán emlékezni fogsz rá.

— Oh, persze, hogy ismerem! — kiáltott föl az ezredes, miközben jól szemügyre vette a göndörhaju kis fejcskét és azokat a villogó szemeket, a melyek olyan bánatosan tekintettek maguk elé.

Ella zavarodottan hebegte:

— Nem akarom tovább háborgatni önöket, ezredes ur!

— Micsoda, hogy mondd? Ezredes ur? Semmi ezredes. István bácsid vagyok és ma estére eljössz velünk a színházba, szólt az ezredes szigorú hangon, de a szavából kiáradt a szívség melegsége, lágyága.

Ella nem mert ellentmondani és a mikor két órával később benyitott a páholyba, az ezredes és feleségén kívül egy derék, szőkebajszu urat is ott talált.

— Adolf öcsém, miniszteri fogalmazó — onkahugom Buck Ella, — mutatta be az ezredes a két fiatal ismeretlent egymásnak.

Ella nagyon jól érezte magát az este. Rit-

lője neki eresztette a pénzt s mindent elkövet, hogy legalább egy-két emberrel többet vegyen meg.

Ebből látszik, hogy az új választási törvények csak nagyhangú ígéretek. A bolt a régi, a jelszavak mások, a portéka azonban ugyanaz. Azelőtt Kohn Náthán árult, a kinek harcsa bajusza volt, most Spitz Mór, a ki pofaszakált visel és ugyanazt a portékát liferálja a hiszékeny tömegnek.

De hát választás-e ez? Alkotmányos, tisztességes dolog-e az, mikor maguk a törvény leendő örei tanítják meg küldöiket, hogy a törvény írott malaszt, az az ur, az boldodul, a ki minél ügyesebben ki tudja játszani.

Uri huncutság az egész és nem egyéb!

Ha másról nem, legalább annyiról bizony meggyőződhetik a világ, hogy az egész választási törvény nem sokat ér! Ha a Kuria nagyon szigoruan találja venni a dolgot — úgy a mint ígérgeti — talán még fog félemlíteni egyecseket, de igazi gyökeres változást csak a *titkos szavazás* jelenthet. Tessék behozni azt, akkor majd elhisszük Széll Kálmánnak is, hogy egész komolyan akar változtatni a mostani gyalázatos kormányparti viszonyokon.

*

A kormánypárton fölszabadultak a legkétesebb existenciák. A kikre egyébként legfeljebb a kutya ugat, most urak-

kán járt színházba és még sohasem volt páholyban. Az ezredes előadás után családjával a színház mellett levő elegáns étterembe ment vacsorázni és nagyon természetes, hogy Ellát is meghívta. A leány tulboldog volt az örömtől.

Mikor már a pezsgőnél tartottak, az ezredes mosolyogva szólott a fiatal párhoz.

— Adof és Ella, miért nem tegezitek egymást? hisz rokonok vagytok!

Az ezredesné meglepte ez a felszólítás, szemöldökeit összeráncolta és nézéséből azt lehetett kiolvasni, hogy ezt okatlan dolognak tartja. De Ella és Adolf akaratlanul is örvendezett a felszólításnak és felkapták a pezsgős poharat, hogy egymást mint rokonnak üdvözöljék. Mindketten mosolyogtak és szemek ragyogtak az örömtől. Tekintetük egy-egy pillanatra találkozott és Ella szíve olyan hevesen kezdett dobogni, mintha valami ijesztő érzés futott volna végig a testén. Boldog volt... Életében most először udvarolt neki olyan fiatalos hévvel valaki, mint Adolf, aki már felnött, érett ember volt. Olyan különösen érezte magát az ő szomszédságában. A pezsgő némiképp már megtette hatását és a fogalmazó incselkedő tekintetei olyan különös, mámorító érzést gerjesztettek a leány bohó kis szívébe.

Jóval éjjel után hagyták el az éttermet. Az ezredes és felesége már fáradt volt és nem kísérelték haza a leányt. Az ezredes kocsi rendelt és Ella mellé Adolf is beszállt.

Mihelyt a leány lakásához értek, a fiatal ember kiugrott a kocsiból és Ellát is kíségette.

nak vélik magukat, tanácsokat osztogatnak és politikai meggyőződésüket liferálják a többet ígérőnek.

Ismerünk egyént, a kit minden nevezhető és nem nevezhető dolgokkal beakcentek már, ma ide somfordál, betolja az ábrázatját, ha kidobják, kiabál, hogy gögösek, türelmetlenek, és beszél tovább hirdeti a »szent« elveket.

Ismerünk egy mást, a melyre rá van sütte a hazug és rágalmozó jelző, le nem tudta magáról mosni, tudja róla mindenki, le azért bírálatot mond mások felett, kicsinyit (a mennyiben az ő kicsinyítése kicsinyítés lehet még) és tanítja az embereket, hogy mi az elv, mi a jellem etc.

Halljuk, hogy a kormánypárton leintették, itt-ott kidobták a túlságosan okvetetlenkedőket s meghagyták, hogy keresztény magyar emberhez ne dörgölődzenek. Mit használ, ha eddig ezek adták meg a karakterisztikumot. S ha bukik a kormánypárt, tulajdonítsa ezeknek.

Irányítás.

Sok oldalról kérdezik, hogy kire szavazzanak ott, hol a néppárt jelöltet nem állított. Erre nézve a következő általános szabályt, irányítást állítjuk fel:

Ott, ahol szabadelvű jelölt van csupán, tartózkodjanak a szavazástól, mert nagyon természetes, hogy liberális jelöltre, akármilyen legyen is annak egyénisége, elvből nem szavazhatunk.

Hasonlóképpen tartózkodjanak a néppártiak a szavazástól, ott, ahol Kossuth-párti a jelölt, mert hiszen a Kossuth-párt csaknem oly mértékben, sőt majdnem modortalanabban támadta és támadja a néppártot, mint a szabadelvű párt. Részünkről tehát támogatást nem igényelhet.

Nemkülönben tartózkodjanak a néppártiak a szavazástól ott, ahol csak szocialista vagy radikális jelölt van.

Szintazonképpen tartózkodjanak a szavazástól a néppárti választók ott, ahol liberális jelölt küzd a Kossuth-pártival, vagy szocialistával, vagy radikálissal, mert akár a egyik győz, akár a má-

Azután hirtelen átkarolta karcsu derekát és ajkával a leány égő arcához ért.

— De Adolf, mit csinálsz? — kiáltott fel a leány, és keble zihált az izgatottságtól.

— Ugyan, hiszen rokonok vagyunk, — tré-fálkozott a fiatal ember.

Ezután még többször találkoztak egymással az utcán és Adolf mindannyiszor elkísérte a fiatal leánykát.

Egy alkalommal szomorúan üdvözölte a leányt, a ki résztvevőleg kérdezte a szomorúság okát.

— Miért vagy ma olyan bús, rosszkedvű?

— Meg van annak az oka, — szolt Adolf durcásan. De néked Ella, miután rokonom vagy, elárulhatom: miért vagyok olyan rosszkedvű. Tudod... sok az adósságom! Nagyon sok és tudod Ella, ez félelmetesen regényessé teszi az életet.

Máskor, a mikor találkoztak, már jobb kedvű volt Adolf és valahányszor Ellát látta, mindig valami jóleső öröm sugárzott az arcán.

Ella szívébe is belopódzott a boldogság érzése és álmaiban sokszor olyan szép képeket látott... De a fölébredés, a ridég való olyan fagyosan érintette... Az irodában alig tudta elvégezni a dolgát. Mindenki belekötött és senki sem volt meglegedve a munkájával. Társnői incselkedtek vele és olykor komolyan is figyelmeztették:

— Jaj, de rendetlenül végzi mostanában a dolgát, kedves Ella kisasszony! Mi baja?

sik, akár a harmadik vagy negyedik: ránk nézve egyforma malum.

Ott, ahol akár szabadelvű, akár Kossuth-párti, akár szocialista vagy radikális ülökzik az Ugron-párti jelölttel, ott nagyon kérjük a néppárti választókat, támogassák az Ugron-pártot, mert az minus malum, különösen akkor, ha az illető Ugron-párti jelölt a revíziót fölveszi programjába, ami egyébként ennél a pártnál nyílt kérdés.

Ott pedig, ahol agrárius küzd ó-liberális ellen, ha úgy áll az agrárius, hogy megbukhatnék az ó-liberálissal szemben, akkor, ha egyébként az illető nem infenziv a néppárt vagy annak elvei ellen, támogatandó általunk, mint szintén minus malum.

Ezt kívántuk a számtalan kérdézősködéésre, speciális esetek megoldása helyett, válaszolni, mert ezen irányítás szerint mindenki megoldhatja magának a választási kételyek csomóját.

Választási mozgalmak.

Városunkban, ebben a kipróbált ellenzéki városban nagyon rosszul áll a kormánypárt szénája még mindig, noha Zichy Jenő gróf fennen hirdetett személye lendített valamelyest a titokban tartott elveken. A kormánypárt korifeusai, a kortések nem dicsekednek a kormánypárti elvekkel jól tudván, hogy azzal nem sokra mennek, mert Fejérvár ellenzéki polgárai azokat az elveket rég megutálták s ezt be is bizonyították. A kortések azonban még sem szünek meg munkálkodni s légből kapott híresztelésekkel akarják megrendíteni a szavazókat elvi meggyőződésükben. A »lutheranus« jelige nem hatott, most újabbat dobtak piacra. Manndorff néppárti! Sajnáljuk, hogy nem az; de mert keresztény alapra fekteti politikai munkásságát, e helyütt néppárti jelölt nem lévén, a néppárt is mellette foglal állást. A kormánypárt eme eljárása a Tisza-Bánffy uralom emlékét kelti fel, harcmodora mindannak megvádolásában és befekettetésében áll, a mi az ő politikai rendszerüket veszélyezteti. Veszélyeztetni pedig ezt a rendszert mindaz, a mi a pártérdek öntő istápolása helyett ennek a nemzetnek erejét növeli

A főnök pedig, a ki eddig mindig dicsérelőleg nyilatkozott róla, egyszer csak ezt hajtogatta:

— Én nem értem, mért lett egyszerre ilyen furcsa ez a leány!

Egy hét mulva ismét találkozott Adolffal, a ki sokáig hallgatta a leány csevegését, de ő alig szolt valamit hozzá. A leány valami rosszat sejtett és mintha már előzetesen vigasztalni akarná, szánakozóan kérdezte:

— Már megint valami kellemetlenség volt, mi?

— Nem éppen. De életem legfontosabb fordulópontjához értem és jól meg kell fontolni a dolgot.

— No mi az, mond meg, — kérdezte a leány kiváncsian.

— Nem, nem lehet. Nem mondhatom meg. — De mégis neked elbeszélhetem. Néhány nap mulva lesz az eljegyzésem Seldin kisasszonnyal, egy gazdag földbirtokos leányával...

Azóta két esztendő múlt el. Ellából úgy látszik, hasznavehető levelező vált, mert sokkal hallgatagabb és a főnöke nagyon meg van elégedve vele. A feddő figyelmeztetések helyett most már így nyilatkozik róla a főnöke:

— Ügyes, kedves kis lány és a dolgát is rendesebben elvégzi, mint azelőtt.

Hedenstjerna Alfréd.

és az ország népét mindenemü erkölcsi és anyagi szolgásgalól felszabadítva a saját maga urává teszi. Azt a politikát, melyet a Tisza-Bánffy-iskola üzött s a melyet talán Széll kormányelnök ellenére — a jelenlegi kormánypárt is üz — csak egy anyagi és erkölcsi erejében megtört nemzet körében lehet folytatni. És azért lehetetlen, hogy ez a politika meg ne gyanúsítson és gyűlöletével ne öntsön el minden törekvést, mely lábra állítván a magyar népet, képessé teszi arra, hogy véget vessen annak a mindenemü kizsákmányolhatatlanságnak, melyből a korrupció uralmi rendszere egyedül élőködhetik.

Korteskodják a kormánypárt bármivel, mi bizunk az ellenzéki választók józan meggyőződésében. Nem törődünk vele, ha Hirtling Kovácsmester kioktatás végett jönnek látja az ellenzéki választókat magához hívni s bővebbmagyarázatra Hübner Károly takaréki pénztári titkárhoz küldeni. Ha eljárását siker koronázza, örüljön a babéroknak. Csodálkozva láttuk azonban, hogy Kovács Alajos vasuti főnök 25 krajcáros bankettre hivta össze nyoriatott zárt levelező lapon a vasuti tisztviselőket és alkalmazottakat Tremkő Ferenc vendéglőjébe. Csodálkoztunk, mert sokkal értelmesebbnek ismerjük a vasuti alkalmazottakat, hogysen azok elvi meggyőződésben főnöki mankóra szorulnának. Kovács vasuti főnökről pedig al'g mertük volna hinni, hogy főnöki méltóságával, személyi tekintélyével csak hallgatagon, távolról is alantosságain befolyásolására törekednek. Hogy az értekezletnek kizárólag ily célja volt, azt tagadni józan észszel alig lehetne.

Bármiként erőködjen azonban a kormánypárt, Manndorff báró győzelmé biztosra vehető. Nagyon nagy bügyellárist kell Zichynek megnyitni, hogy a többséget megnyerje magának s ha a párt vezetősége igazán jóindulattal van Zichy iránt, csak azt ajánlhatja neki, hogy lépjen vissza még idejekorán.

Dr. Kéthly László a bodajki kerület néppárti képviselő jelöltje kedden tartotta programbeszédét Bodajkon és Csurgón. Vonulása diadalmenet volt. A moóriak, a kiknek rokonszenvét teljesen megnyerte a fiatal jelölt, tüntető vonulást rendeztek mellette. 31 kocsi kísérte Moórról, mindegyiken 4 választó zászlóval. Természetes, hogy a zene szintén nem maradt el. Így mentek át Bodajkra, a hol nagy néptömeg meglepetve szemlélte az impozáns felvonulást. A programbeszédet általános érdeklődés kísérte. Az érdeklődők közt volt Megyeri Krausz Lajos földbirtokos is, a ki előre kíváncsi volt, hogy azok a vádak, a melyeket különösen egyes spenótkedvelő lapok Kéthly dr. kimondhatatlan véresszáju antiszemizmusról regéltek, mennyire felel meg a valóságnak. A jelölt megkapóan fejtegette a néppártnak a revízióra vonatkozó követeléseit. Kimutatta, hogy az egyházpolitikai törvények nemcsak a katolikusokat sértik, de ártanak a felekezeteknek is, sőt a zsidó rabbinusok is általánosságban helytelenítik. Humor, senkit nem sértő beszéde többször hangos kacagásra derítette hallgatóit, a kik hatalmas éljenzéssel és a néppárti zászló mellett való állhatatos kitartás ígéréstől jutalmazták őtet. Utánna dr. Zichy Gyula gróf pápai szolgálattevő kamarás tartott beszédet a néphez s lelkes szép beszédben melegen ajánlva a jelölt személyét a választók szeretetébe.

Szükségesnek tartjuk még itt megjegyezni azt is, hogy Kéthly dr. beszéde nemcsak a népet ragadta el, hanem Krausz Lajost is teljesen kibékítette, úgy hogy ő maga is azt a véleményét nyilvánította, hogy a három párt közt, a melyeket egyenként nem szeret ugyan, de mégis, ha választ, inkább a néppárt győzelmét óhajtja.

Bodajkról Csurgóra vonult a menet. A kocsi száma itt már 60-on felül volt. Csurgón Mészáros István szép beszéddel üdvözölte a jelöltet, egy kis leány diszes virágcsokorral lepte meg, majd pedig a draperiákki, szőnyegekkel és virágokkal szépen díszített szónoki emelvényhez vezették a jelöltet, a ki itt is elragadta hallgatóit lelkes beszédével. Dr. Zichy Gyula gróf itt is lendületes beszédben ajánlotta a választóknak, hogy a néppárt zászlaja mellett, mely minden igaz magyar embernek anyagi és szellemi haladásán fáradozik, tartsunk ki. A menet Csurgóról visszaindult Moórra, természetesen megnövekedett a kocsi-szám (itt már 91 kocsi volt). Kimondhatatlan lelkesedés, éljenzugás, zene és ének harsogott mindenfelé. Egész Moór a diszes menetet nézte, a mely három utcát befogott. Általánossá lett a vélemény, hogy a néppárt abszolút többséggel fog kikerülni a viaskodásból, a melylyel a nép önzetlen lelkesedése fogja megajándékozni.

Az ellenpárt persze szintén erősen működik. Kovács Endre dr., a ki egész anyagi egzisztenciáját a jelen választás mérlegébe vetette, elkéséredéssel dolgozik. Egyik eszköze a fanatizálás, még pedig a nemtelen fanatizálás. Azt akarja elhitetni a választókkal, hogy a néppárt Magyarországot a pápa uralma alá akarja hajtani, hogy a pápa nevez ki királyt s a nép Rómába fogja fizetni az adót. Termézetes, hogy akad balek, a ki ilyen zöldséget is bevesz. Különbön több oldalról is halljuk, hogy Kovács Endre ellen oly természetű bűnvádi feljelentés is van, a melynek értelmében, még ha megválasztatnék is, megfosztának mandátumától.

Baross Károlyt, a kormánypárt jelöltjét csak kicsiny párt támogatja. Maguk a napkeleti polgártársak, a kik pedig már a bölcseben támogatói és lelkes éljenzői a magas kormány-nak, Baross ellen korteskednek. Nem tudják neki megbocsátani, hogy agrárius programmal merészkedett fellépni. Neki azonban egyéb pechje is van. Napok óta éktelenül berekedt, szótlanul kénytelen hallgatni, hogy miként beszélnek mellette egynéhány hívei. Másik baja, hogy a moóri borok cudar erősek és az ő gyengébb vinkókhöz szokott gyomrának mindig háborúságot izennek. Egész beteggé tették már s ámbár gazdag ember levén — nekieresztette a pénzt, etet-itat, szórja a pénzt, mégis keserves emlékekkel lesz kénytelen megemlékezni a bodajki választásról.

Dr. Kéthly László holnap, pénteken d. e. Szabadbattyányban és Urhidán, d. u. Szt. Mihályon, Nádasd-Ladányon és Jenőben fog programbeszédet tartani.

Csoór, 1901. szept. 24.

A kormánypártnak vasárnap volt a zászlókiosztási ünnepélye, a mely Édes István tisztartó és Pencz Gyula jegyző rendezése mellett méltó és illő helyen, az egyik Csoór községi kurta korcsmában tartott meg. Nyomban az ünnepély után a válogatott választóközönség a fenti két ur égise alatt és jelenlétükben azonnal a dolog lényegéhez, a borozgatáshoz látott ép úgy, mint hajdanában, mikor még nem volt jog, törvény és igazság, ma meg tiszta választás. Tehát a tiszta választás dicsőségére ittak délutántól nemcsak éjjelig, hanem hajnali 3 óráig. Természetes, hogy a hangulat derült, sőt kaptos volt a szó teljes értelmében, a mit igen fényesen igazol az a körülmény, hogy a község érdemes bírása Tenke polgártársal, bár mindketten kormánypártiak, már össze is kaptak egy kis parázs verekedésre, de a többi politikai elvtársak szétválasztották a verekedőket. Az ellenzék tiszteli a törvényt, ragaszkodik a tiszta választáshoz, a kormánypárt azonban botrányosan dözsöl.

F. hó 23-án volt a községben dr. Kéthly László néppárti képviselőjelölt s a nép nagylelkűsége mellett megtartotta programbeszédét. Szeretreméltó társadalmi érintkezésével és kiváló szónoki tehetségével a legkedvezőbb hatást kellette. Győzelme biztos!

UJDONSÁGOK.

— Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit és elvtársainkat, hogy a megyében történő képviselő választási mozgalmakról minél részletesebb és minél gyakoribb tudósításokat küldjen szíveskedjenek, hogy olvasóközönségünket a megyében történő összes mozgalmakról híven és pontosan értesíthessük.

— Dr. Major Ferenc. Székesfejérvár derék szülőtte dr. Major Ferenc a mult vasárnap tartotta beszámoló és programbeszédét Szombathelyen. Fogadtása rendkívül impozáns volt. Az állomáson Zichy Nándor gróf, az ősz vezér, Stegmüller Károly dr. pápai prelátnak szombathelyi apátjának és a központi néppárti végrehajtó bizottság tagjai fogadták. A párt nevében Stegmüller dr. üdvözölte a képviselőjelöltet rövid, de lelkes beszéddel Majd erre megindult a fényes menet a városba a vásártér felé, hol a népgyűlés megtartott. A menetet 230 lovasból álló bandérium, több előkelő uri fogat és óriási közönség kísérte a népgyűlés helyére, a hol Major dr. megtartotta beszámoló és programbeszédét, melyben megköszönte a kitüntető fogadtatást és kifejtette, mily harcokat folytatott a kis néppárt az országyűlésen a Bánffy-kormány tulkapásai ellen, mit tett és mit akar tenni a magyar állameszme megoltalmazása, a szegény nép, a földmivesek és kisiparosok életbevágó érdekeinek támogatása és védelmezése ügyében. Megcáfolta a néppárt ellen felhozott alaptalan rágalmakat és elfogult szenvedélyességet. Majd arra kérte választóit, hogy most ismét ajándékozzák meg őt bizodalommal és küldjék fel az országyűlésbe, hogy ott még nagyobb tevékenységet fejthessen ki a nép érdekeinek megvédésében.

Leirhatatlan és újból és újból kitörő lelkesedéssel biztosították a választók Major drt, hogy ő fogja őket és elveiket képviselni a következő cikluson is a képviselőház és törvényhozás termeiben.

A népgyűlésen legalább is 12-15 ezer ember vett részt, köztük igen sok intelligens ur és választó polgár. A város és kerület papsága is egyöntetű lelkesedéssel munkálkodik Major dr. megválasztására érdekében és így a kedvező előjelekből ítélve, egészen biztosra vehető Major dr. megválasztása a liberális párt jelöltje Éhen Gyula, szombathelyi polgármester ellenében. Érdeklében mindent elkövetnek ugyan kétségbeesett párthívei, azonban a vasárnapi népgyűlés és beszámoló óriási sikere a fagypontra szállította le eddigi reménykedéseiket. A néppárt mult vasárnapi impozáns fellépése temetése volt a szombathelyi liberális erőködésnek. Székesfejérvár méltán büszke lehet dr. Major Ferencre.

— Esküvő. Diszes frigykötés ment végbe f. hó 24-én délelőtt 11 órakor a felsővárosi templomban. Szentirmay Richárd pénzügyminiszteriumi számellenőr vezette oltárhoz Sváb Kálmán városi tanító bájos és művelt leányát Emmikét. Az esketési szertartást dr. Kapossy Endre cisztercita tanár, a család rokona végezte, a ki szép beszédet intézve az új párhoz, szinte könnyeket csalt ki lendületes, gondolatgazdag szavaival az ott levők szeméből. A násznagyi tisztet Szász Lajos pénz-

ügymin. számtanácsos (Budapest) és Magó Károly helybeli tanító töltötték be. Az egyházi szertartást Sváb Kálmán házánál fényes lakoma követte, mely alatt számos szép felkőszöntő hangzott el az ifju párra s az örömszülőkre. Utána régi magyar szokás szerint késő esti órákig együtt maradt vig kedvben a társaság. Az ifju pár csak ma utazott el. Szerencsét és boldogságot kívánunk nekik!

— A tanfelügyelők iskolalátogatásai. Wlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet intéz az ország valamennyi kir. tanfelügyelőjéhez, melyben elrendeli, hogy a tanfelügyelők kötelesek a felügyeletükre bízott összes iskolákat éventiknél legalább egyszer meglátogatni, a látogatás eredményéről jegyzőkönyvet venni fel s a következő évi iskolalátogatásnál ebből konstatálni, hogy az esetleg észlelt hiányok pótolhatók-e. Mindezek mellett közli a rendelet, hogy a miniszter a tanfelügyelők úti átalányát felemelte, úgy hogy utazásuk tartamára tíz korona napidíjat s az első osztályú vasuti jegy árát számíthatják fel. Talán sehol sincs erre nagyobb szükség, mint nálunk.

— Eljegyzés. Ifj. Zalka János járási irnok eljegyezte özv. Halbach Ádámné sárkereszturi lakos szép és kedves leányát, Terikét. Gratulálunk!

— Vörösmarty Mihály emlékezete. F. hó 29-én lesz M hály napja s így koszorus költőnek is névünnepe. A »Polgári dalkör« hazafias kötelességet teljesít, midőn a névünnepe előestéjén, vagyis f. hó 28-án este féi 8 órakor a költő szobrát megkoszoruzza s elénekli a »Szózat«-ot, »Hymnus«-t s a »Szent az érzet« kezdetű hazafias éneket.

A székesfejérvári déli vasut munkásai folyó hó 28-án szombat este 8 órakor, Vörösmarty Mihály név elő estélye alkalmából a szoborhoz vonul s azt megkoszoruzza a következő sorrendben. Indulás este 8 órakor a vasuti tisztakar tekepálya kertjéől, utirány: Apáca és Budai uton át a szoborhoz. Az ünnepély sorrendje: 1. Hymnus, éneklí a dalárda. 2. Ünnepi beszéd, tartja Orbán Ferenc. 3. Szózat. Éneklí a dalárda. 4. A vén cigány. Szavalja Hedrik József. 5. Magyar nyelv (müdal) Lányi Ernőtől. Éneklí a dalárda. Végül 6. Hymnus. Előadja a zenekar.

— Közgyűlési munkarend. Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 30-án d. e. 9 órakor rendes havi közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából adjuk az alábbiakat: A helyügyminiszter leirata az országyűlési képviselő-választásra vonatkozólag. Csász. és kir. 4. sz. hadtestparancsnokság átírata a régi élelmezési ház átadása s az új élelmezési ház felépítése tárgyában. Városi tanács előterjesztése: Nagy Ignác és társával kötött szerződés felbontása; a közbizvitás; — a kórházi telek egy részének a vásártérhez leendő csatolása tárgyában. Kiadóhivatal jelentése: a rózsás-kerti telek rendezése; — a régi megyei közkórház megvétele tárgyában. Várasi tanács előterjesztése a vizivárosi ovoda telkének megvétele tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a Szt.-Sebestyén teplomnál előforduló pótmunkák tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a színháznál előforduló javítások tárgyában. — Polgármesteri előterjesztés a közgyűlésileg megszavazott 110,000 korona kölcsön tárgyában. — A Szt.-Ferenc-rendűek kérvénye a szokásos gabona-alamizna kiutalványozása tárgyában. Karl István s társai kérvénye a Kigyó-utca kikövezése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése Hajas József kérvénye tárgyában, napidíja felemelése iránt. — Városi tanács előterjesztése Vermes és Veisz cég kérelme tárgyában, kirakat építési ügyben. Városi tanács pártolólag terjeszti be Arad város közönsége felirátát a borfogyasztási adó eltörlése, esetleg a legkisebb összegre való leszállítása iránt.

— A Salótrom-utca 7. sz. alatti ház szabad kézből eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

— **Az alkotmányos zenebonák.** A belügyminiszter teljes szigorúsággal ellenőrizni akarja, hogy a rendőrség és csendőrség miként jár el a választási mozgalmak és választások alatt. Leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a választásokat megelőző időben, a mozgalmakkal kapcsolatban s a választások alatt előforduló rendzavarások, rendőri vagy csendőri beavatkozások és esetleg előforduló karhatalom felhasználásokról távirati jelentést kér. Továbbá meghagyja, hogy a beavatkozás oka az alkalmazott karhatalmi erő mennyisége, valamint az esetleges fegyverhasználat s annak következménye pontosan megjelölendő a táviratban.

— **A rendőrök vásári napidíja.** A vásári szolgálatot teljesítő rendőrök folyamodtak a törvényhatóságokhoz, s folyamodványukban vásári napidíjat kérnek. Jogos és méltányos ez a kérelem. A rendőrök ugyanis reggeltől estig, de éjjel is szolgálatot teljesítenek, előre szolgálati beosztásukat nem tudják, szolgálati beosztásukat a déli órákban el nem hagyhatják s így családjaik körében az étkezésre vonatkozólag nem is intézkedhetnek. Nem kerül a városnak nagy pénzáldozatba s így helyes dolgot teljesít, ha nem zárkózik el előle. Sokat használ vele a rendőr függetlenítése érdekében, mert nem veszi igénybe mások szíveségét, a mi pedig a multban meg történt a nélkül, hogy valaki rossz néven vette volna tőlük.

— **Cigány-ribillió.** Ma délelőtt a törvényesznél cigány-tárgyalás volt. Ellepte a törvényesznék udvarát egy sereg iváncsai cigány keverve fejeváriakkal s miután a tárgyalás szerencsével ért véget, áldomásra Kaposi Zsigmond ismert csárdájába vonultak, a hol aztán alaposan bepalinkáztak. Az áldomás-ivás persze véres verekedéssel végződött. Hajba kaptak a cigányok s rövid idő alatt előntötte a vér a fekete legényeket s a rendőrségnek csak nagy nehezen sikerült a harcias népet megfékezni. Félig meztelenül, tátongó sebekkel kerültek be a városházára, a hol óriási lármájukra százával verődött össze a kíváncsi nép. Egyéb hely híján utcai zárkák kaptak s így az arra járó publikum gyönyörködhetik csevegésükben. Hisszük, hogy a rendőrség nem huny szemet a Kaposi tanya előtt, mert hát ha egyéb nem, de az legalább is kihágás, hogy részeg embernek italt adott. Anny bizonyos, hogy a cigányok ott itták le magukat. A főcinkos, mint mondják, a cigányok között Szentiványi Jani, a ki szintén megkapta a maga részét. Össze vannak még szurkálva Lakatos György, Kolompár József és Veső.

— **Ujmódi kapitányok.** A móta Reé István rendőrfőkapitány jóindulatu, tapintatos eljárásáért megkapta a »hajdu-kapitány« címét és rangot díjmentesen, a város néhány atyamestere mindenáron bele karja illeszteni az új címezést szervezeti szabályrendeletünkbe. E szerint rendőrfőkapitány hajdukapitány, I. alkapitány — hajdualkapitány s II. alkapitány — alhajdukapitány lesz.

— **Szüreti multság.** A székesfejevári iparos ifjak önképzőköre f. hó 22-én szépen sikerült szüreti multságot rendezett, mely alkalommal felülfizetéssel a multság anyagi sikerét növelték a következők: Endresz Sándor 4 kor., Teller Istvánné 2 kor. 60 fill., Egy asztaltársaság, Ulcz Ignácné 2 2 kor., Móri József 1 kor. 50 fill., Kaufman Simon 1 kor. 40 fill., Pölc Károly, Bali József, N. N., N. N., 1—1 kor., Hortolányi János, Meleg Sándorné, Winter Sándorné, Bozor János, özv. Báder N.-né, Zarnócai Károly, Lévai Károly, Szubin Antal, Molnár Vencelné 40—40 fill., N. N. 30 fill., N. N. 20 fill., N. N. 12 fill. Miért is hálás köszönetet mond a rendezőség. A rendező szalagokat Teller nővérek voltak szívesek elkészíteni, miért ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **Levél a szerkesztőhöz.** T. Szerkesztő Ur! B. lapja egyik legutóbbi számában azt olvastam, hogy Manndorff Géza báró programbeszédén a napkeleti urak nem voltak képviselve. Bocsánatot kérek, de ez nem áll, mert én a magam szemével láttam, hogy Deutsch Aladár ur nemcsak hogy ott állott, hanem olyan éljenzést is vitt véghez, hogy majd bele szakadt. Legalább a szeméi kidülledéséből és a nyakán kiduzzadt gazdag erekből (kék) úgy vettem ezt észre. Hogy azonban a rágalmazás csunya vétkébe ne essem, szíveskedjék felvilágosítani, hogy nem keresztelkedett-e ki talán Deutsch Aladár ur? (Azt hiszük nem. Mi legalább sohasem hallottunk még a fejevári aranyifjuság ezen egyik legsz. bb virágának ilyfajta cselekedetéről. Szerk.)

— **Megbüntetett kereskedő.** A »Kék csillag« áruház tulajdonosa hirdetéseiével tömeges és gyors elárúttal kecsegtette vevőit, evvel persze természetesen az olcsóság jár. Mivel azonban erre engedélye nem volt, sőt az engedélyezési díjat sem fizette le, a rendőrség mint 1-ső fokú iparhá. ság nem hagyta szó nélkül a dolgot, hanem iparkihágás miatt megbüntette 200 koronára, egyidejűleg pedig a 100 kor. engedélyezési díjnak a lefizetésére is kötelezte. Marasztalt az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— **Verekedő atyfiak.** Régi jó ismerősök, sőt atyfiak is Urhidán Kripcsai Szabó Ferenc és Pajor István ottani lakosok s ez az erős kötelek sem volt elég erős ahhoz, hogy nézeteltérésüknek ütleggel ne adjanak kifejezést. Addig-addig cirógatták egymást vasárnap szép szavakkal Simon János vendéglőjében, míg végre Pajor bicskát rántott elő s Szabót alaposan összeszurkálta. A tátongó sebeket dr. Mentler Jenő szent-mihályi körorvos varrta össze s kiadta az orvosi látleletet, mely szerint Szabó sebei 20 napig gyógykezelést igényelnek. Az ügy a helybeli kir. járábírság előtt nyer elintéztést.

— **Utcai verekedés.** Mradecz György Öreg-utca 27. sz. alatti drótostót f. hó 24-én kollégájával, Micsó Józseffel összetűzött s a buzapiacon olyan verekedést rögtönöztek, hogy mind a ketten megbánták. Rövid szövtáras után Mradecz ittas fővel lekaptott Micsó válláról egy pléh fazekat s azt teljes erővel a földhöz vágta. Micsó egy pillanatig szomorodott szívvel nézte fazekának horpadásait, míg nem haragra lobbant s botjával Mradeczre támadt s verte mindaddig, míg a rend éber öre közbe nem lépett. Mradecz súlyos testi sértsés vétsége miatt feljelentette kollégáját a járásbírósnál.

— **Gyalogságunk új gyakorlati szabályzata.** Az októberben kezdődő új katonai évvel egyidőben a gyalogság részére új gyakorlati szabályzat lép életbe, egyelőre csak próbaképpen. Az új szabályzat főelve az, hogy a csapatok tömeges működése helyett a hadászatanban az egyéni képességek jobban érvényesüljenek. Ez az elv első sorban a lövészetre vonatkozik. Már évekkel ezelőtt arra a meggyőződésre jutottak a hadvezérek, hogy az ugynevezett gyors- és tömeges tüzeies értéke hasonlíthatatlanul kisebb a száma kevesebb, de jól célzott lövészeknél. Nem akarja az új szabályzat a fegyelem teljes szigorával a katona önálló gondolkodását elnyomni s épen a legutolsó délatrikai háboru eredménye megmutatta azt, hogy a tanulatlan tömeg a képzett és kitünő lövészekkel szemben nem tud érvényesülni. Ha az új szabályzat alapján való kiképzés beválik, abban az esetben véleghesíteni fogják az új szabályzatot. — Denique tanultak valamint a mi tudós katonáink a bur-parasztoktól.

Az Unio Catholica igazgatóságának

Budapest.

... Egyttal helyénvalónak találom, sőt kötelességemnek érzem a részmer teljesített kártérítésért teljes megelégedésemet köszönettel nyilvánítani és azért az oly nagy érdemű egyesületet, az Unio Catholicát lelkes társainknak a legmelegebben ajánlom.

Öndód, 1901. ápril 19.

Kazay Erasmus,
plébános.

— **Kis disznó vagy nagy disznó?** — Fogadja el ezt a kis foglaltó kigyelmed, szólott nemrég egy szegény, de becsületes szavazó gazdához az ismert kortes ur.

— Bizony, hogy nem kő nekem!

Hát nézd csak hugom-asszony, fordult oda a gazdánéhoz a kortes ur, hát nem jó lesz-e ez a kis summa egy kis disznóra?

— Bizony nem!

— No no! Hát mán hogy lehet ilyen hugom-asszony.

— Hogy? A mult választáskor is kis disznóra adták az emberemnek a pénzt. Bezzeg a kis disznót sose láttam, hanem osztég az én emberem abból az átkozott kortes-pénzből úgy leázott és úgy jött haza csakugyan, mint egy nagy disznó. Nekünk ilyenre pedig nincs szükségünk. — Ugy van anyjuk, nincs annak a pénznek látatja.

— **Eladó hordók. must és tej.** Két darab 10, egy darab 20 és egy darab 25 akós teljesen jó karban lévő — két utóbbi frissen ürült (weingrun) borus hordó — továbbá 3 akó Madlein csemege szőlőből szürt még édes új bor, jutányos áron eladó Szent-Imre-utca 2-ik szám alatt. Ugyanitt naponkint száraz takarmányozás után nyert frissen fejt kitünő tej esetleg házhöz hordva is kapható.

— **Két egymásba nyíló butorozott szoba,** esetleg külön is, október 1-re kiadó. Bástya-u. 9.

— **Egy géplány felvétetik Szammer Imre könyvnyomdájában.**

Üzletmegnyitás.

A székesfejevári keresztény fogyasztási szövetkezet igazgatósága tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy Szűgyény-utca 9. sz. a. (Tremkő-féle ház) berendezett fűszer-üzletét megnyitotta, s azt a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlja.

Székesfejevár, 1901. sept. hó.

Takarmány eladás.

Kosaras Sándor szolgálgyahazai birtokán október 6-án reggeli 9 órakor a helyszinén 20 hold kitünő minőségű lábas lucerna magán árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

FRANK BALÁZS

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

Elfogad kut-furást, ásást, szivattyu-javítást, vízvezeték és tüdőberendezéseket. Minden e szakbavagó munkát jutányosan és pontosan végez.

Hírdetések

a »FEJÉRMEGYEI NAPLO«

részére

jutányos áron vétetnek fel.